

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další související zákony
Č. J.	50/2022
DATUM ZPRACOVÁNÍ	26. května 2022
KONTAKTNÍ OSOBA	Milan Klempíř
TELEFON	+420 225 279 206
E-MAIL	mklempir@spcr.cz ;

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Svaz průmyslu a dopravy ČR vítá záměr snižování administrativy, zvyšování jistoty. Zjednodušení pro určitou skupinu menších podnikatelů může přinést hlavní cíl návrhu spočívajícím ve zvýšení minimálního limitu povinné registrace k DPH z 1 mil. na 2 mil. Kč, případně možnosti uplatnění paušální daně do stejné výše ročních příjmů.

Svaz oceňuje, že do návrhu byly zapracované i některé naše požadavky. Jedná se zejména o prodloužení mimořádných zrychlených odpisů pro firmy na letošní a příští rok, které s ohledem na prodlužující se krizové období a nízké investice vnímáme jako správný krok. Za důležitou změnu považujeme také dotažení legislativní úpravy daňových odpočtů na podporu pořízení majetku na odborné vzdělávání v době koronavirové krize, která definuje jasné podmínky použití výše uvedených odpočtů ve zdaňovacích obdobích od 1. 4. 2019 – 30. 4. 2021, čímž se zajišťuje právní jistota podnikatelů.

Vítáme také návrh na úpravy parametrů kontrolního hlášení DPH, na jehož nedostatky dlouhodobě upozorňujeme. Ačkoliv se podniky se zavedením kontrolního hlášení poměrně dobře vypořádaly, přineslo jim další nemalou administrativu, náklady a často zbytečně vysoké komplikace například v dodržování krátkých lhůt pro vyjádření na základě výzvy ke změně, doplnění či potvrzení údajů uvedených v podaném kontrolním hlášení. Velmi proto oceňujeme prodloužení lhůty pro úpravu hlášení na základě výzvy pro změnu, úpravu nebo doplnění a to z 5 na 17 kalendářních dní, nebo snahu o zmírnění často přísných sankcí v případě drobných přestupků. Nad rámec uvedeného máme však některé další požadavky, jež jsou předmětem konkrétních připomínek níže.

Kromě tohoto zákona a dílčích změn požadujeme i další pozitivní úpravy pro firmy a žádáme, aby jejich příprava začala co nejdříve. Věříme, že řada dalších návrhů, včetně dlouhodobých požadavků Svazu (některé například v Programovém prohlášení SP ČR), bude součástí přípravy tzv. velké daňové novely s plánovanou platností od r. 2024, jejíž součástí je má být například vedení účetní a daňové evidence v cizí měně, úprava a zjednodušení systému odepisování, úprava ve vztahu k homeoffice, vykazovacím povinnostem, lhůtám atd. Svaz průmyslu a dopravy ČR je jakožto relevantní zástupce podnikatelské sféry v ČR připraven na odborné úrovni spolupracovat s Ministerstvem financí.

Novela zákona o daních z příjmů

1. K § 30a (prodloužení mimořádných odpisů)

Vítáme prodloužení mimořádných odpisů na tento i další rok, které SP ČR již dříve navrhoval. Návrh podporujeme.

Odůvodnění:

Vítáme, že předkladatel vyšel vstříc požadavku SP ČR a zapracoval jej do návrhu zákona. Mimořádné (zrychlené) odpisy pro firmy byly použity již v letech 2009 a 2010 v souvislosti s tehdejší hospodářskou krizí a taktéž v roce 2020 a 2021 během koronavirové pandemie. Mimořádné odpisy představují pozitivní impuls pro investiční aktivitu, což dává smysl i nyní, kdy zpomalují investice v důsledku války na Ukrajině, která vyvolává řadu sekundárních dopadů na podnikatelské i nepodnikatelské subjekty. Opatření státní rozpočet ve střednědobém horizontu nic nestojí a působí ve prospěch ožívování ekonomiky skrze například investičně pozitivní efekt, který má zmírnit odkládání nákupu majetku. Žádáme vládu a zákonodárce v obou komorách parlamentu, aby zrychlené odpisy co nejdříve schválili a poskytli právní jistotu možnosti uplatnění tohoto nástroje. Navíc nyní se řada podnikatelů potýká s vážnými problémy, např. v podobě zpoždění dodávek či prudkého nárůstu cen energií.

Tato připomínka je zásadní.

2. Nad rámec navrhovaných změn k § 26 (obecně k odpisům majetku)

Navrhujeme zjednodušení v oblasti odpisů majetku, kde mohou být zváženy a diskutovány například tyto způsoby zjednodušení:

1. Snížení počtu odpisových skupin (ideálně zahrnutí většího rozsahu majetku přímo do daňově uznatelných nákladů).
2. Zavedení dobrovolného paušálu (např. procentem ze vstupní ceny), do jehož výše by náklady na majetek byly daňově uznatelné bez ohledu na to, zda by šlo o opravy či technické zhodnocení).

Odůvodnění

Považujeme za zcela nezbytné zjednodušit stávající úpravu v oblastech, kde praxe působí nejvíce výkladových sporů. Jsme si vědomi, že úprava odpisů u majetku je předmětem tzv. velké daňové novely, která se bude teprve projednávat. Jsme připraveni na odborné úrovni spolupracovat s Ministerstvem financí.

Tato připomínka je doporučující.

3. Nad rámec navrhovaných změn k § 34 (uplatňování daňové ztráty)

Požadujeme (v souladu s programovým prohlášením SP ČR) prodloužit lhůtu pro uplatňování daňové ztráty „dopředu“ (případně zavést neomezenou možnost přenosu ztrát, jak je to obvyklé v řadě vyspělých států). Provést s tím i nutnou související úpravu lhůt pro doměření daně (oprávnění správce daně ke kontrole s následkem doměření daně a možných souvisejících sankcí do 3 let od dosažení daňové ztráty).

Odůvodnění:

Podle nynější právní úpravy je možné uplatnit daňovou ztrátu „dopředu“, tj. v 5 zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po období, za které se daňová ztráta stanoví. Řada firem se však může v důsledku např. ekonomické krize potýkat s horšími hospodářskými výsledky i v následujících letech a nebude mít možnost plně využít dříve vzniklou daňovou ztrátu. Navrhujeme tedy danou lhůtu prodloužit, případně zavést – dle vzorů obvyklých v zahraničí – neomezenou možnost přenosu ztrát.

V souvislosti s tím také navrhujeme, aby případné uplatnění daňové ztráty nemělo vliv na prodloužení lhůty pro doměření daně (v pozdějších letech by došlo pouze ke kontrole oprávněnosti dodatečného uplatnění daňové ztráty, avšak bez souvislosti se zpětným doměřením daně v roce dosažení daňové ztráty).

Tato připomínka je zásadní.

4. Nad rámec navrhovaných změn k § 35c a § 38I odst. 3 (sleva na dani v případě střídavé péče o dítě)

Navrhujeme upravit uplatňování slevy na dítě v případě střídavé péče v situaci, kdy se rodiče nedohodnou na konkrétním způsobu uplatnění. Navrhujeme v daném případě rozdělit celkovou roční slevu na dítě na dvě poloviny s tím, že jednu polovinu by uplatnil jeden rodič, druhou druhý.

Odůvodnění:

Uvedená změna odstraní zbytečné, téměř neřešitelné situace jak na straně zaměstnavatelů (mzdových účetních), tak na straně státní správy. Návrh na rozdělení celkové roční slevy na dítě s tím, že jednu polovinu by si uplatnil jeden rodič, druhou druhý, byl dříve pozitivně hodnocen i ze strany zástupců finanční správy. Z hlediska možného problému pořadí dítěte by bylo možné stanovit fikci, že takové dítě bude považováno za první dítě, resp. druhé či další následující.

Tato připomínka je zásadní.

5. Nad rámec navrhovaných změn k přeřazení nízkoemisních vozidel do nižší (z druhé do první) odpisové skupiny v rámci novely zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Navrhujeme nové znění v příloze č. 1. zákona, kde se za položku „(1-29)“ vkládají nové položky „(1-30) až (1-32)“ a související přechodná ustanovení novely zákona:

„Příloha č. 1 k zákonu č. 586/1992 Sb.
Třídění hmotného majetku do odpisových skupin
Odpisová skupina 1

(...)

(1-30)	29.10.2	<i>Jen: nízkoemisní osobní automobily podle zákona upravujícího podporu nízkoemisních vozidel prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a veřejných služeb v přepravě cestujících</i>
(1-31)	29.10.30	<i>Jen: nízkoemisní motorová vozidla pro přepravu deseti a více osob podle zákona upravujícího podporu nízkoemisních vozidel prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a veřejných služeb v přepravě cestujících</i>
(1-32)	29.10.4	<i>Jen: nízkoemisní motorová vozidla nákladní podle zákona upravujícího podporu nízkoemisních vozidel prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a veřejných služeb v přepravě cestujících</i>

Dosavadní položky (1-30) až (1-36) se označují jako položky (1-33) až (1-39).

Čl. III

Přechodná ustanovení

(...)

15. *Nízkoemisním motorovým vozidlem se pro účely daní z příjmů do dne nabytí účinnosti zákona upravujícího podporu nízkoemisních vozidel prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a veřejných služeb v přepravě cestujících rozumí silniční vozidlo kategorie M1, M2 nebo N1, které nepřesahuje emisní limit CO₂ ve výši 50 g/km a 80 % emisních limitů pro látky znečišťující ovzduší v reálném provozu podle přílohy I přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel, a dále silniční vozidlo kategorie N2 nebo N3 nebo silniční vozidlo třídy I kategorie M3 anebo třídy A kategorie M3 využívající alternativní palivo podle § 2 písm. b) zákona o pohonných hmotách s výjimkou paliva s vysokým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy vyráběného ze surovin, u nichž je zjištěno značné rozšíření oblasti produkce na půdu s velkou zásobou uhlíku v souladu s integrovaným vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího správu energetické unie schváleným podle zákona o podporovaných zdrojích energie; jde-li o vozidlo využívající tekuté biopalivo nebo syntetické či parafinické palivo, nesmí být smícháno s konvenčním fosilním palivem.*
16. *Nízkoemisním motorovým vozidlem se pro účely odpisu hmotného majetku rozumí silniční vozidlo podle stavu ke dni, v němž byly poprvé splněny podmínky pro odpisování.*
17. *Na hmotný majetek pořízený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a na technické zhodnocení tohoto hmotného majetku dokončené a uvedené do stavu způsobilého obvyklému užívání před*

tímto dnem se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

- 18. Na hmotný majetek pořízený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a na technické zhodnocení tohoto hmotného majetku dokončené a uvedené do stavu způsobilého obvyklému užívání před tímto dnem lze od prvního zdaňovacího období skončeného ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použít zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; využije-li poplatník takový postup, použije se na tento majetek zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ve všech následujících zdaňovacích obdobích, přičemž jde-li o již odpisovaný majetek, poplatník změni odpisovou skupinu.“**

Odůvodnění:

Součástí projednávané novely je prodloužení mimořádných zrychlených odpisů pro firmy na roky 2022 a 2023, které předkladatel odůvodnil mimo jiné „*podporou poplatníků v době vypořádání se jak s důsledky pandemie koronaviru SARS CoV-2, tak s mimořádnou událostí, kterou je ruská agrese proti Ukrajině, která vyvolává řadu sekundárních dopadů na podnikatelské i nepodnikatelské subjekty, zejména výrazné zvýšení cen pohonných hmot*“.

Výše uvedený legislativní záměr má tedy podpořit ekonomický růst v době mimořádných událostí. SP ČR tento krok vítá a v souvislosti s úpravou odpisů navrhuje projednávanou novelu rozšířit o přeřazení nízkoemisních vozidel z 2. do 1. odpisové skupiny (tj. zkrátit jejich dobu odepisování z 2 let na 1 rok dle mimořádných zrychlených odpisů).

Rychlejší odpisy uvedených vozidel podpoří nízkoemisní mobilitu, pobídnou podnikatele k potřebným investicím (tj. dále podpoří ekonomický růst), ale v konečném důsledku také mohou zmírnit dopady enormního nárůstu cen pohonných hmot. Na rozdíl od dočasného prodloužení mimořádných zrychlených odpisů pro firmy navrhuje trvalé přeřazení nízkoemisních vozidel do nižší odpisové skupiny, aby se účinky opatření mohly projevit i v dlouhodobém horizontu.

Tato připomínka je zásadní.

Novela zákona o dani z přidané hodnoty

6. K § 101g (postup při nesplnění povinnosti související s kontrolním hlášením)

Navrhujeme nové znění:

„§ 101g

Postup při nesplnění povinnosti související s kontrolním hlášením

(1) Nebylo-li podáno kontrolní hlášení ve stanovené lhůtě, vyzve správce daně plátce k jeho podání v náhradní lhůtě do 5 dnů od oznámení této výzvy; pokud plátcí povinnost podat kontrolní hlášení podle § 101c nevznikla, sdělí tuto skutečnost ve stejné lhůtě správci daně prostřednictvím kontrolního hlášení.

(2) Správce daně údaje uvedené v kontrolním hlášení posoudí, popřípadě prověří a v případě pochybností o jejich správnosti nebo úplnosti vyzve plátce, aby údaje změnil nebo doplnil, popřípadě původní údaje potvrdil.

(3) Plátce je povinen do ~~17~~ 20 dnů ode dne dodání výzvy podle odstavce 2 do datové schránky nebo do 5 pracovních dnů od oznámení výzvy podle odstavce 2, není-li doručováno do datové schránky, nesprávné nebo neúplné údaje změnit nebo doplnit, popřípadě původní údaje potvrdit, a to prostřednictvím následného kontrolního hlášení; pokud není toto následné kontrolní hlášení včas podáno, odstavec 1 se nepoužije.

(4) Správce daně může plátci, kterému podle daňového řádu není doručováno elektronicky, namísto jiných způsobů doručování doručit výzvu související s kontrolním hlášením elektronicky prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu za tímto účelem uvedenou plátcem.“

Odůvodnění:

Svaz průmyslu a dopravy ČR velmi vítá návrh předkladatele na prodloužení lhůty pro podání následného kontrolního hlášení na základě výzvy ke změně, doplnění či potvrzení údajů uvedených v podaném kontrolním hlášení z 5 na 17 kalendářních dní v případě dodání přes datovou schránku. SP ČR dlouhodobě upozorňuje na velmi krátké lhůty, během kterých musí poplatník reagovat na výzvu správce daně, kdy má opravit nebo třeba jen potvrdit správnost údajů v řádně podaném kontrolním hlášení. Ačkoliv se často jedná o spolehlivé a spolupracující daňové subjekty, pokud nestihnou správci daně odpovědět do několika dní od obdržení výzvy, mohou být pokutováni nepřiměřenou sankcí ve výši 30 000– 50 000 Kč. Pokládáme za správný krok, že předkladatel navrhuje prodloužit stanovenou lhůtu k reakci, nicméně doporučujeme termín v délce alespoň 20 pracovních dní.

Tato připomínka je zásadní.

7. K § 101h (prodloužení lhůty pro podání kontrolního hlášení bez sankce)

Navrhujeme stanovit po vzoru § 250 odst. 1. zákona č. 280/2009 Sb., o daňovém řádu možnost opožděného podání kontrolního hlášení dle § 101h odst. 1a ve lhůtě do 5 pracovních dní bez povinnosti uhradit pokutu (1000 Kč). Zároveň s tím by mohl správce daně vypsát výzvu k podání kontrolního hlášení v náhradní lhůtě (na základě uvedené výzvy nyní sankce 10 000 Kč) až po tomto termínu.

Odůvodnění:

V případě podání daňového přiznání se plátcí daně toleruje, podá-li daňové přiznání po stanovené lhůtě, pokud není toto zpoždění delší než 5 pracovních dní. V případě podání kontrolního hlášení se však zpoždění netoleruje. Chápeme, že častější frekvence podávání kontrolního hlášení (měsíčně či čtvrtletně) oproti daňovému přiznání (ročně) může představovat pro státní správu náročnější administrativu, čímž může být méně tolerantní vůči drobným přestupkům ze strany plátců daně. Považujeme však za nesystémové, aby se tolerovalo pozdní podání daňového přiznání do 5 pracovních dní, avšak zpoždění v případě podání kontrolního hlášení by jen o jediný den by bylo předmětem sankce.

Navrhujeme proto, aby byl stejný institut „toleranční lhůty“ upraven i v případě kontrolního hlášení.

Tato připomínka je zásadní

8. K § 101h, odst. 2 (zmírnění sankcí za přestupky související s kontrolním hlášením)

Požadujeme upravit zmírnění sankcí tak, aby se týkalo všech malých, popř. středních podniků, nejen společností s ručením omezeným s jediným společníkem.

Odůvodnění:

Nevidíme důvod diskriminovat MSP dle právní formy. Podmínky by měly být rovné a držet cíl předložené novely - zjednodušení povinností a zmírnění sankcí u kontrolního hlášení. Pokud má jít o menší podnikatele, kteří dopad pokut v těchto výších pociťují nejcitelněji, předkladatel by mohl zvolit jinou, obsáhlejší definici. Například obdobnou té, která byla použita v souvislosti s covidovými programy. Konkrétně v programu Záruka Covid Sport se definice malých a středních podniků odkazuje na nařízení Komise č. 651/2014, kdy je za kategorii malého a středního podniku považovaná společnost do 250 zaměstnanců a s ročním obratem do 50 milionů eur nebo s bilanční sumou roční rozvahy do 43 milionů eur. Mmalý podnik je pak definován do 50 zaměstnanců a ročním obratem (bilanční sumou roční rozvahy) do 10 milionů eur. Výše uvedené definice na základě zaměstnanců a obratu spravedlivě definují poměrně široké spektrum menších podniků.

Tato připomínka je zásadní.

9. K § 101j (vyloučení vzniku pokuty)

Navrhujeme nové znění:

„§ 101j

Vyloučení vzniku pokuty za nepodání kontrolního hlášení

Povinnost uhradit pokutu nevzniká, pokud v daném kalendářním roce došlo u plátce při podání kontrolního hlášení poprvé k prodlení podle § 101h odst. 1 písm. a) nebo poprvé k prodlení podle § 101h odst. 1 písm. b) nebo poprvé k prodlení podle § 101 h odst. 1 písm. c).“.

Odůvodnění:

Návrh Ministerstva financí rozšiřuje automatické prominutí pokuty kromě dosavadního podání kontrolního hlášení po řádné lhůtě bez vyzvání správce daně (1 000 Kč) i na podání kontrolního hlášení v náhradní lhůtě již po výzvě správce daně (10 000 Kč), za podmíněk, že k přestupku došlo v daném kalendářním roce poprvé. Vzhledem k výše uvedeným připomínkám považujeme za spravedlivé, aby byla pokuta odpuštěna za stejných podmínek i daňovým subjektům, kteří včas nepodali následné kontrolní hlášení na základě výzvy ke změně, doplnění či upřesnění údajů (viz § 101 h odst. 1 písm. c) s pokutou ve výši 30 000 Kč až 50 000 Kč). Jak již bylo uvedeno, mnozí z nich jsou bezúhonnými a spolupracujícími daňovými subjekty.

Tato připomínka je zásadní.

10. Nad rámec navrhovaných změn k § 260 daňového řádu

Doporučujeme, aby do DŘ byla doplněna možnost ministra financí nejen sankce promíjet, ale v definovaných situacích posunout termín pro podání přiznání či placení daní.

Odůvodnění:

Takovýto model výrazně zjednoduší situaci, kdy je v současné době tyto případy nutné řešit promíjením příslušenství vzniklého z titulu nedodržení termínu. Nyní by došlo pouze k posunutí termínu.

Případná námitka, že takovéto řešení by bylo nevýhodné pro poplatníky, kteří mají přeplatek u správce daně, je jednoduchým způsobem řešitelná tím, že v případě daného prominutí by měl poplatník možnost se rozhodnout, že pardon nevyužije a přiznání podá v řádném termínu, nebo tím, že poplatník, pokud by chtěl danou možnost využít, oznámí tuto skutečnost správci daně.

Tato připomínka je zásadní.